

1. melléklet a 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelethez

**Javaslat a
„Vörös-kastély”
települési értéktárba történő felvételéhez**

Készítette:
Hegedűs Lászlóné

.....
Kunbaracs, 2018-04-18

(P. H.)

I.

A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve:
Kunbaracs Község Önkormányzatának Képviselő-testülete

2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:

Név: Hegedűs Lászlóné

Levelezési cím: 6045, Kunbaracs, Dózsa György u. 30

Telefonszám:+36/30 542-8135

E-mail cím: konyvtar@kunbaracs.hu

II.

A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése

Vörös-kastély

2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása

☐ agrár- és élelmiszergazdaság	☐ egészség és életmód	☐ épített környezet
☐ ipari és műszaki megoldások	☐ <u>kulturális örökség</u>	☐ sport
☐ természeti környezet	☐ <u>turizmus és vendéglátás</u>	

3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye

6043, Kunbaracs, Csarada dűlő 1.

4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik

☐ <u>települési</u>	☐ tájegységi	☐ megyei	☐ küllhoni magyarság

5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása

A kastély eredeti nevén: (Teleki-Zeyk)-Kelemen-Harsányi-Járvás-Schaaf-Michels-kastély. Az épület a falutól északnyugati irányban helyezkedik el. Vörös kastély megnevezését nem építetőről, hanem egykori vörös cseréptetőről, vagy a már lebontott, egykori főhomlokzat közepén elhelyezett vörös téglatoronyra utal. A kastélyt 1920-ban említették először „vörös kastély” néven. Az épület több fázisban épült. Legréggebbi része az 1780-as évek környékén épült földszinti boltozatos terem. Ezt valószínűleg a széki gróf Teleki család gyömrői ágának valamelyik tagja építtette. A terem eredetileg juh és marha istálló célját szolgálta. 1861-1863 között a Telekiektől zeykfalvi Zeyk József örökölte a birtokot. Nem sokáig volt birtokában az ingatlan, hisz az 1872-84-es III.katonai felmérés már Tavasz-major néven tesz róla említést. Ekkoriban történhetett az épület kastéllá való átalakítása emelet ráépítéssel, melyre a földszinti folyosó falába vésett 1873-as évszám alapján következtethetünk. A romantikus stílusú átépítés nem tudni melyik család nevéhez fűződik. Elképzelhető, hogy egy Tavasz nevű család volt ekkor a tulajdonos, de ilyen nemesi család nem ismert. Nemcsak az emelet készült el, hanem ekkor épültek a délnyugati homlokzaton a kastély képét egyedivé tevő toronyszerű kiugrások is, illetve ekkor alakították ki a főhomlokzat középrészén a kétszárnyú ajtót, mely felett hagymasisakos kupola húzódott. 1910 körül dr. Kelemes Béla birtokába került a kastély, amin 1920-ban komolyabb átépítést végeztek. Ennek során átalakították a korábban nyitott,

hagymasisakos bejárati tornyot, és két félköríves lépcsőt építettek az új torony két oldalán újonnan újonnan kialakított bejárati ajtókhöz. A XX. század második negyedében sűrűn cserélődtek a kastély gazdái. Az épület történetének érdekessége, hogy 1945 után nem államosították, mivel tulajdonosai paraszti származásúak voltak, illetve sokat tettek a környékbeli mezőgazdaság fejlesztéséért. Ekkor a kastélyt Schaaf József és felesége valamint rokonaik, a Michels család lakták. A Michelsek 1948-ban megvásárolták az épületet, amelyet 1979-ben adtak el a kunbaracsi Új Tavasz Mgtsz-nek. Ezt követően sokáig állagmegóvó munkálatok nem folytak a kastélyon. 1984-ben, a már erősen leromlott állapotú épületet a Tsz. eladta egy vállalkozónak, aki panzióvá szerette volna átalakítani. Nemsokkal a munkálatok elkezdése után viszont a pénze elfogyott, így továbbadta a tulajdonjogot. 1991-ben a tetőt is leszedték, aminek köszönhetően az ingatlan állapota rohamosan romlott. Felújítása az utolsó pillanatban kezdődött el, és 2000 végére fejeződött be. Szintén tulajdonosváltás után, a gyönyörűen helyreállított épület jelenleg a kastélyszállóként működik.

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett

A kastély települési szinten egyedülálló építészeti és kulturális értékkel rendelkezik. Ezzel együtt pedig helyi szinten fontos turisztikai célpont, illetve exkluzív rendezvények színtere.

7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források)

Virág Zsolt: Magyar Kastélylexikon (Bács-Kiskun megye kastélyai és kúriái 2. kötet (Fo-Rom Invest, Budapest 2003);

8. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe:

www.voroskastely.hu

III.

MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális-dokumentációja

